

Vivir en Amor

www.vivirenamor.be

AP 63, 13001 Huehuetenango, Guatemala

474-8188021-94

NIEUWSBRIEF NOVEMBER, jaargang 2011

Hola a todos!

Post uit Guatemala! Het heeft even geduurd, maar hier zijn we weer met nieuws uit Pojom en Yalanhuitz. Het leven heeft hier de laatste maanden niet stilgestaan. We hebben gelachen en gehuild, afscheid genomen en verwelkomd, feest gevierd en hard gewerkt.

Het medisch team heeft naast de vele patiënten weer voldoende noodgevallen gehad en zelfs een 'jornada medica' in Huehuetenango. Daarnaast blijven de opleidingen van de vroedvrouwen en de jonge promotoren een constante en belangrijke taak.

Het onderwijsteam meldt trots dat de leerlingen van het derde básico afgestudeerd zijn. De leerkrachten krijgen als beloning een welverdiende vakantie. VEA kan zich nu storten op de inhoudelijke voorbereiding van het volgend schooljaar.

Er gaan hier echter geen weken voorbij zonder de gebruikelijke festiviteiten. De voorbije periode was hierop geen uitzondering. De dag van de onafhankelijkheid, einde van het schooljaar en als hoogtepunt de tiende verjaardag van de kliniek in Yalanhuitz. Driewerf hoera!

CASA MATERNA POJOM

Een nieuwe wind waait door Pojom !

Adios!

De voorbije maanden vloeiden de traantjes weer, bij ons en bij de dorpelingen. Celine heeft als doktersstudente hier drie maanden alles gegeven in de kliniek. Zij heeft een groot kinderhart en je vond haar buiten de werkuren steeds spelend met de kinderen. Celine, muchas gracias! Je wordt heus een fantastische dokter!

In Pojom was Liesbet vrijwilligster in het onderwijsproject tijdens de voorbije vijf maanden. Haar takenpakket bestond grotendeels uit lesgeven in het middelbaar onderwijs en ondersteuning van Eurosolar (het Europese informaticaproject) Gracias Lies, voor het harde werk en al de passie! Zij zal ook gemist worden door het hele dorp. De pojomse traantjes vloeiden enorm bij haar afscheid.

Caroline heeft een jaar als medisch verantwoordelijke in Pojom gewerkt. Ze stond in voor de consultatie, maar heeft ook onze promotoren opgeleid. Tevens bij de vormingsmomenten voor de vroedvrouwen stond ze altijd paraat. Zij heeft zelf van velen afscheid moeten nemen, maar tot ons groot verdriet viel het afscheid haar te beurt. Hart en ziel heeft ze in de kliniek gestoken, waarvoor ontzettend veel dank. Carolina, te extrañaremos!

Caroline op babybezoek

Celine en Lies in de winkel van Angelina.

Bienvenida!

Een nieuwe medische ploeg staat nu klaar! Begin september kwam de Duitse doktersstudente Inga in Pojom aan. Zij zal tot eind januari blijven om voor de dagelijkse leiding van onze gezondheidspost te zorgen. Inga is samen met de vrolijke deuntjes van haar gitaar een frisse wind in Pojom. Welkom Inga!

Net na Inga is onze nieuwe medisch verantwoordelijke Anna geland in Pojom. Anna is vroedvrouw en heeft reeds ervaring opgedaan in Mali en in Rwanda. Zij zal een jaar lang onze medische ploeg leiden. Anna wakkert daarnaast de sportiviteit in het hele team aan. In België loopt zij competitie en hier trekt ze iedereen mee, al lopend op de plan de Pojom (d.i. het min of meer vlakke stuk van ongeveer 3.5 km). Onze beentjes zijn bij deze al ingesmeerd voor de sponsorloop!

Samen met onze lokale kracht (en rots in de branding) Carlos en de promotoren, zullen Anna en Inga instaan voor de werking van de kliniek, de opleiding van de vroedvrouwen en de promotoren.

Inga in de consulta, met Ana en José.

Anna en Carlos in de ban van de administratie

En de anderen?

- Carlos is ondertussen geslaagd voor primer básico, het eerste jaar lager middelbaar onderwijs. Onderwijsverantwoordelijken Sherley en Stephanie stonden hem hierin bij. Het was zeker niet eenvoudig, tussen al het werk door de tijd vinden om te studeren. Proficiat Carlos!
- Ondertussen wordt onze vrouwelijke promotor Ana verder opgeleid. Op vroedkundig gebied staat zij al heel ver. De volgende stap zal computerles zijn.
- Nogmaals proficiat aan Carlos. Wij hadden de eer er bij te zijn op zijn kerkelijk huwelijk. Carlos trouwde met 'zijn' Eulalia op 22 september 2011. Het was een prachtige bruiloft.

- Onze jonge promotoren José en Sebastián hebben hun schooljaar afgerond. Een dikke pluim voor hen, zij werkten tussen de klassen door immers in de consultatie. Sebastián is nu zelfs afgestudeerd in het lager middelbaar onderwijs. Zijn droom is verpleger te worden. We zullen zien wat de toekomst brengt. Hij heeft alvast onze steun!

Sebastián ontvangt trots zijn diploma

José, Ana en Inga maken onze 'pila' school.

De kliniek van Pojom in een nieuw kleedje

In deze voorbije maanden is het uitzicht van onze kliniek veranderd. Voordien stonden er openbare toiletten voor de kliniek. Omdat er nieuwe klaslokalen zijn gebouwd met de hulp van Caluna (zie verder), hebben ze de mogelijkheid gezien om ook nieuw sanitair te bouwen. Het 'oude' sanitair voor de kliniek werd vervangen door een brede trap, die de toegang zal vergemakkelijken. Bij een noodgeval, kunnen we nu de auto voorrijden en de patiënten gemakkelijker vervoeren.

Nieuwe klaslokalen voor de lagere school

De lagere school in Pojom telt meer dan 700 leerlingen. De helft van de school bestond nog uit houten gebouwen, die enerzijds te klein waren en waar anderzijds de akoestiek te wensen overliet. Vivir en Amor heeft in het verleden de lager middelbare school al voorzien van nieuwe gebouwen. Deze keer was de lagere school aan de beurt. Met de steun van de vzw Caluna hebben we de school nieuwe klaslokalen kunnen geven.

In september 2011 was het eindelijk zover! De kinderen mochten de splinternieuwe klassen binnenstormen. De officiële inhuldiging houden we voor het begin van het nieuwe schooljaar in januari 2012. Desondanks willen we jullie het succes van de nieuwe lokalen niet onthouden. Het ziet er goed uit, de leerlingen hebben hun plekje gevonden. Ze doen zelfs hun botjes/sandaaltjes uit, om de klasjes proper te houden!

Caluna

Na bezoek aan Cambodja werd in 2008 de vzw Caluna opgericht door drie vrienden Cas, Luc en Ann. Zij willen op mondiaal vlak de leefomstandigheden van kinderen verbeteren op een structurele manier. Caluna streeft naar duurzame ontwikkeling van lokale leefgemeenschappen. Overtuigd van het belang van lokale organisaties in het veld, ondersteunt de vzw deze organisaties zowel op financieel vlak als bij het realiseren van projecten. Daarnaast poogt Caluna ook in eigen land te sensibiliseren door het organiseren van mondiale vorming in scholen, fototentoonstellingen en dergelijke.

Voor meer info kan je terecht op hun website: www.caluna-world.com

Allen naar Huehuetenango. De halfjaarlijkse HELLPS-actie

HELLPS?

Eind september was het tijd om met een tiental patiënten richting Huehuetenango te gaan voor de HELLPS-actie. HELLPS is een Amerikaanse organisatie die elke zes maanden naar Guatemala komt om gratis operaties uit te voeren. In een militair ziekenhuisje, op een goed afgeschermd domein, gaan ze te werk. Het gaat enkel om kleine chirurgische ingrepen, die niet te veel voor- en nazorg eisen. Het is vechten om op de lijst te komen. Ze zijn slechts een week ter plaatse. Wie niet geopereerd is, heeft pech. Vivir en Amor heeft metertijd een goede relatie kunnen opbouwen met de organisatie. Onze patiënten genieten hierdoor van een voorkeursbehandeling. Omdat we van het verre Pojom komen, mogen we rechtstreeks op het domein in plaats van in de oneindig lange rij buiten aan te schuiven.

De HELLPS-week

Maandagochtend vertrokken we om vijf uur richting Huehuetenango. Rond elf uur waren we ter plaatse. Onze patiënten werden op de lijst gezet en het wachten kon beginnen. Twee patiënten werden die dag nog behandeld, de rest moest de volgende dag terugkomen. De tweede dag kregen we slecht nieuws; onze hernia patiënten (maar liefst zes!) zouden niet meer geopereerd worden. Gelukkig hadden we nog onze contactpersoon. Na het nodige aandringen regelde ze dat onze patiënten op het einde van de week zouden behandeld worden. Een les voor de volgende keer: nog vroeger aankomen om als eersten op de lijst te staan. Met de reeds geopereerde patiënten keerden we woensdag terug naar huis. De anderen keerden zelf met de bus terug of werden zaterdag door ons weer opgehaald. Uiteindelijk kregen al onze patiënten de nodige operatie. Slechts één patiënt viel uit de boot wegens een stevige verkoudheid. Omdat alle operaties snel moeten verlopen, hebben risicopatiënten helaas pech. In januari 2012 is er een volgende HELLPS-week, waar we opnieuw zullen aanwezig zijn. De HELLPS-week van september 2011 was een geslaagde missie.

En verder op medisch vlak...

Anna en Inga hadden reeds de eer om verschillende bevallingen te begeleiden samen met de plaatselijke vroedvrouwen. Resultaat? Er is al een kleine Anna en een kleine Inga geboren in Pojom!

Een ander succesverhaal: Zij hadden te maken met een uitzonderlijke complicatie tijdens het opvolgen van een arbeid, een navelstrengprolaps. Bij een navelstrengprolaps zakt de navelstreng uit de baarmoeder. Door de druk van het hoofdje wordt de bloedtoevoer naar de baby belemmerd. Een normale geboorte is dan bijna onmogelijk. Er werd snel besloten naar het hospitaal van Huehuetenango te vertrekken. In een mum van tijd stond Carlos klaar met de auto. De diagnose werd in het hospitaal bevestigd. Zij hebben bijgevolg een spoedkeizersnede gedaan om de baby gezond op de wereld te zetten. Het is spannend geweest, maar.... Mama en baby stellen het goed!

Enkele weken later werden Anna haar vroedkundige vaardigheden alweer op de proef gesteld. Deze keer lag de baby in stuit en had de mama volledige ontsluiting. Naar het ziekenhuis vertrekken was dus geen optie meer. Het bleef spannend, een stuitbevalling gaat immers gepaard met een verhoogd risico voor moeder en baby. Samen met de comadrona (traditionele vroedvrouw) en onze promotor Ana brachten ze de bevalling tot een goed einde. Een flinke jongen van 3kg werd gezond en wel geboren...!

Een taller in de school: *Let's talk about sex...*

Caroline en Celine hadden veel werk gestoken in de voorbereiding van de laatste workshop in de school met als titel: 'Seksuele opvoeding.' Deze workshop werd georganiseerd door de kliniek, met de ondersteuning van het onderwijsteam. De powerpoint presentatie was klaar en zij hadden vier spelmethodieken ontwikkeld over verschillende aspecten van de seksuele voorlichting; de SOA's en familieplanning. Nu was de tijd voor ons allen gekomen om te onderwijzen en zelf te leren.

Vanaf het moment dat leerkrachten Sherley en Stephanie het onderwerp van de workshop aankondigden in de klas, waren het gegiechel, gelach en vele vragen bewijs van een ongekend enthousiasme bij de leerlingen. Zelfs de lokale leerkrachten konden hun nieuwsgierigheid niet bedwingen en stonden allen zeer paraat om deel te nemen aan de workshop; om de spelletjes te begeleiden en de leerlingen te informeren.

Op twee verschillende momenten hebben we de workshop georganiseerd; de jongens en de meisjes werden van elkaar gescheiden. Caroline en Inga deden afwisselend de inleidende presentatie. Elke

leerkracht (Felipe, Mateo en Baltazar) vormden een paar met één van onze vrouwelijke aanwinsten (Lies, Sherley, Anna en Stephanie). Het was een prachtige mix van onderwijs en gezondheid!

Tijdens de presentatie bleven de leerlingen stil, maar tijdens de spelletjes waren sommigen niet langer te stoppen. Ze vuurden vragen af over meer gespecialiseerde onderwerpen zoals gonorrhoe of over de werking van een condoom, etcetera. Tijd was er zeker tekort en we konden geen enkele keer alle spelletjes afwerken. Het was een groot succes en een leerrijke ervaring voor iedereen, en we geven het allemaal toe, gewoon ook heel plezant!

Op schoolreis!

Eind augustus werd er een eerste keer een uitstap georganiseerd voor de leerlingen van het derde middelbaar onderwijs. We zouden naar een openluchtzwembad gaan, op ongeveer vijf uur rijden van Pojom. In de holst van de nacht, om twee uur (!) om precies te zijn, vertrokken we met de bus naar Barillas. De bus of 'camioneta' is het typisch Guatemaleeks openbaar transport.

Na heel wat tussenstops onderweg, voor ondermeer een lekker ontbijt, kwamen we rond de middag aan op onze bestemming. Het bleek een idyllische plek te zijn, gelegen in een prachtig berglandschap. Er waren twee zwembaden en een heel leuk park met verschillende terreinen, waar we met de studenten konden voetballen of spelen.

Voor de middag sprongen we even in het zwembad. We speelden enkele waterspelletjes en de leerlingen oefenden hun zwemkunsten. Als lunch kregen we tortilla met bonen, wat zowel de leerlingen als wijzelf enorm apprecieerden. Daarna speelden ze 'Papi Fut.' Wij noemen dit: voetbal. De teams bestonden uit leerkrachten en leerlingen (jongens én meisjes). De drie vrouwelijke (en Belgische) leerkrachten keken geamuseerd toe en fungeerden als morele ondersteuning. Met een lange terugrit voor de boeg, zaten we al snel terug in de bus. Na een helse tocht kwamen we rond elf uur terug aan in Pojom.

Een korte samenvatting van de dag: om twee uur vertrokken, vier uur geplons in het zwembad om dan terug te keren naar Pojom. Desondanks was de uitstap onvergetelijk voor de studenten. Voor ons was het een onderdompeling in een andere (school)cultuur, waar we enorm van genoten hebben.

Afgestudeerd !

Na tien maanden zweten en zwoegen was het dan zover voor onze leerlingen in het derde básico (lager middelbaar onderwijs). Zij zijn afgestudeerd en dat is natuurlijk een reden voor een feestje! Deze klas kreeg vanaf het eerste jaar Engelse les door leerkrachten vanuit Vivir en Amor en elke leerling ligt ons nauw aan het hart. De 'clausura' of bij ons 'de proclamatie' genoemd, is op de pojomse manier georganiseerd. Hierbij stel je je voor: veel van datum verwisselen, verwarring en chaos, alles in de laatste minuut, maar het hele gebeuren piekfijn in orde op het moment zelf!

De avond was prachtig. De zaal was versierd met kleine diploma's, hoedjes en ballonnen. De stoelen stonden klaar voor de afgestudeerden. Eén voor één werden ze verwelkomd in de zaal, onder luid applaus van het publiek. Vele toespraken volgden, de nationale hymne werd gezongen en dan was het tijd voor het uitdelen van de diploma's. Zij werden uitgereikt door de eretafel, waaraan de directeur Miguel, de voorzitter van de ouderraad, een vertegenwoordiger van Pojom en niemand minder dan onze eigen Caroline (het was ook haar afscheidsavond) aan plaatsnamen. De namen werden afgeroepen en vol trots ontving elke leerling met bijhorende speech zijn/haar diploma! De ouders, de leerkrachten en wij keken fier toe. Proficiat!

Een bezoek voor de toekomst

Tijdens de laatste maanden bezocht VEA een aantal projecten, die ook de inheemse gemeenschap wil ondersteunen in hun studies. Samen met hen gaan we op zoek naar structurele oplossingen om onze jongeren verder te laten studeren. In Pojom heb je immers niet zoveel studiemogelijkheden. Je hebt enkel de eerste drie jaren van het middelbaar onderwijs. Wat het hoger middelbaar onderwijs betreft, kan je enkel voor 'leraar lager onderwijs' studeren. Voor andere opties moet je naar de grotere steden gaan. Het onderwijsteam heeft volgende projecten bezocht:

Ixmucané is een Spaans project in Huehuetenango, gesticht door Celia en Colocha, goede vrienden van Hanne en Kurt. Zij hebben een internaat voor meisjes, die in de stad willen verder studeren. Het is vooral gericht op de inheemse bevolking.

Casa Miller in Huehuetenango is de mannelijke tegenhanger van Ixmucané. Uitgaande van dezelfde principes als Ixmucané werken zij ook als internaat, maar dan voor jongens. Via een beurssysteem kunnen de jongens in de betere scholen van de stad studeren.

Fe y Alegría is een door de overheid gesteunde school. Het biedt een alternatief ten opzichte van de zoveel privéscholen in Guatemala, door gratis onderwijs te verschaffen. Jongens en meisjes kunnen hier ook op internaat gaan. Fe y Alegría biedt verschillende mogelijkheden aan. Je kan hier zelfs gedurende één jaar, met een diploma lager onderwijs, een nijverheid aanleren zoals naaien of schrijnwerkerij.

Tenslotte is er in San Mateo Ixtatán *Fundación Ixtátan*. Deze organisatie deelt niet alleen beurzen uit aan de jongeren om verder te studeren, ze hebben ook verschillende deelprojecten. Zo hebben zij bijvoorbeeld een fabriek, die waterfilters maken. *Fundación Ixtátan* is een project in volle bloei.

Spelen maar!

Een oude, maar leuke traditie is weer opgenomen door het team van VEA. De voorbije jaren startten Wouter en Miet met het organiseren van spelen voor de kinderen op zaterdag. Hun verhalen wakkerden ons enthousiasme aan om hiermee opnieuw van start te gaan. Wat houdt dit in? Elke twee weken zijn er spelen op zaterdag. In de voormiddag komen de kleine kinderen spelen, in de namiddag gaat het er een beetje wilder aan toe met de oudere jongeren. We zijn hier natuurlijk niet aan begonnen zonder de nodige reflectie over het structurele aspect van deze spelen. Ons doel is allereerst hun enthousiasme aan te wakkeren, zodat enkele jongeren zich mettertijd geroepen zullen voelen om zelf spelletjes te organiseren. Hoewel het publiek aanvankelijk verlegen was, zijn de spelen sinds een maand een groot succes. We trachten dit als een team te doen, ons medisch personeel doet lekker mee! Eveneens bezoek van familie en/of vrienden hebben hier een kans om contact te hebben met de jonge dorpeelingen. Pret verzekerd!

Feest! : 15 september. Dag van de onafhankelijkheid

De nationale feestdag in Guatemala is 15 september. Op de "día de la independencia" wordt de onafhankelijkheid van het land gevierd. In 1839 werd Guatemala een zelfstandige republiek.

Tevens in Pojom wordt er aan deze dag niet onopmerkzaam voorbij gegaan. De schoolgemeenschap organiseert elk jaar een culturele avond (hier de befaamde 'noche cultural'). Op deze avond, dit jaar enkel georganiseerd door het middelbaar, worden er verschillende activiteiten gehouden.

Een domper op de festiviteiten waren echter de nationale stakingen binnen het lager onderwijs. De ganse maand september is er bijgevolg geen les geweest in de lagere school in Pojom. Zij hebben tot grote spijt van alle kinderen, het feest aan zich laten voorbijgaan. De básico, het lager middelbaar onderwijs, is er wel nog in geslaagd het een mooie feestweek in Pojom te maken. De culturele avond bestaat uit een burgerlijk deel, waar iedereen de nationale hymne zingt en trouw zwerft aan de Guatemalteekse vlag. Na verschillende toespraken van o.a. de schooldirecteur en de alcalde (burgemeester) kon de avond starten. De leerlingen kregen de ruimte om de avond op een ludieke manier in te vullen. Enkelen speelden marimba, andere lieten zich van hun grappigste kant zien tijdens de toneeltjes, nog anderen brachten ontroerende liedjes of dansten erop los. 3 studentes hadden de kans op de titel "señorita de la independencia." Zij brachten gedurende de ganse avond toespraken, verschenen op het podium in typische klederdracht of deden een dansje. Na een lange beraadslaging van de jury werd Magda van het derde jaar "miss onafhankelijkheid." Een mooie avond eindigde op de deuntjes van de marimba.

De verrassingsact van de avond: met zijn vijven zongen de dames van VEA een lied dat door de ganse zaal gesmaakt werd.

Verkiezingen in Guatemala

De laatste maanden hebben hier de nationale presidentsverkiezingen plaatsgevonden. Verschillende partijen zijn tot in Pojom of Ixquisis geraakt om de lokale bevolking achter hun kar te spannen. We hadden zelfs de eer om presidentskandidate en Nobelprijswinnares van de Vrede Rigoberta Menchú te verwelkomen in Ixquisis. In september vond een eerste stemronde plaats om de twee presidentskandidaten te bepalen, die het in november tegen elkaar zouden opnemen. In Ixquisis konden de dorpelingen stemmen en wij zijn ook een kijkje gaan nemen. Tegen onze verwachtingen in, was de opkomst uit Pojom toch wel groot. Stemmen is immers in Guatemala niet verplicht.

De verkiezingen waren bijgevolg alom tegenwoordig in Pojom, ook in de klas. Het thema inspireerde het onderwijsteam van VEA en de leerkrachten om in september een workshop te organiseren. De leerlingen kregen duiding over democratie en het belang van stemmen, waarna ze hun eigen partij mochten oprichten en bijhorende standpunten mochten verdedigen. Samen met Mateo, leerkracht die onder VEA werkt, werd deze vorming een groot succes. De leerlingen leefden zich helemaal uit in hun rol, officiële papieren werden nageemaakt en een stemhokje werd opgezet in de klas!

Uiteindelijk ging de laatste stemronde tussen presidentskandidaat Baldizón van de centrumpartij Lider en Otto Pérez Molina van het rechtse Partido Patriota. Het Guatemalteekse volk besliste zondag 6 november 2011 dat Otto Pérez Molina de nieuwe president van Guatemala zal worden.

YALANHUITZ

Het is alweer even geleden dat er nog eens wat nieuws uit Yalanhuitz is gekomen. De regen valt op ons neer en de maiskolven worden met hopen geschonken. De lagune is weer vol en de verhalen stapelen zich op. Hoog tijd om te beginnen vertellen...

Maria, onze trouwste kracht, is in juli gestart met radio-onderwijs. Zoals zoveel vrouwen van haar generatie heeft ze het lager onderwijs nooit volledig afgemaakt . Maar beter later dan nooit! Trouw luistert ze elke namiddag naar haar lessen op de radio. Van de staartdelingen tot de Guatemalteekse Vredesakkoorden... Het komt allemaal aan bod. We zetten ons iedere week samen en overlopen de gekregen lessen. Maria tevreden en wij evenzeer. Het eindexamen nadert en hopelijk hopt ze dan over naar het volgend jaar!

Ondertussen hebben we de zoektocht naar een nieuwe promotor met succes beëindigd.

Na een gesprek met de directeur van de school kwamen we Francisco tegen. Zijn toewijding in de school en zijn zacht karakter overtuigden ons om hem een kans te geven. Een paar gesprekken en hup, het contract voor een proefperiode van 3 maanden is getekend en wij zijn tevreden! Tijdens de week volgt hij afwisselend les en consultaties in de voormiddag, zodat hij in de namiddag naar school kan gaan. We houden jullie op de hoogte!

Op medisch vlak, een paar gebeurtenissen:

- Het rotavirus heeft voor veel diarree en uitdroging gezorgd en maakte 1 slachtoffer. Lucia (6 maanden) overleed in het nationaal ziekenhuis.
- We kregen te maken met een reeks abscessen, de één al wat groter als de ander.
- Een patiënt werd aangevallen door een stier; hij eindigde met een gapende wonde, een schedelfractuur en een grote schrik.
- We hadden iemand met een molazwangerschap, die we doorverwezen. De familie wou pas vertrekken toen het al té ver gevorderd was. Zes zakken bloed konden niet verhinderen dat ze de operatie niet overleefde.
- Tevens voor ons was de trip naar de Jornada Medica (HELLPS, organisatie uit de USA) een succes.
- ...

Nog enkele andere feiten op een rij:

- Nick is gestart met het organiseren van een voetbaltornooi in de regio. De strenge regels werden ondertekend door alle ploegen en iedere speler heeft zijn persoonlijke carnet (een soort identiteitskaart). Wat meer stress voor Nick, maar voor ons veel plezier op zondag.
- Yalanhuitz heeft sinds een maand 2 schapen, die vrolijk rondhuppelen in het dorp.
- De kliniek heeft een nieuwe kleurrijk patiëntentoilet en twee nieuw geleverde consultatieruimtes.
- Tigo (telefoonnetwerk) heeft voor een nieuw schoolgebouw gezorgd , compleet in wit en blauw.
- Er wordt gewerkt aan een betonnen veldje, naast het voetbalveld waar de kinderen weldra volleybal en basketbal zullen leren ontdekken.

- Er zijn traditiegetrouw 8 koeien geslacht op iedere mogelijke plaats in het dorp. Deze zijn verdeeld over het gehele dorp. Het vlees belandde ook met hopen op ons bord.
- Julia, onze medische vrijwilligster vergiste zich in woordgebruik tijdens een consultatie. Wat “*Tienes miedo?*” moest worden, werd “*tienes mierda?*”
- De leerkrachten zijn ondertussen al twee maanden aan het staken, met als gevolg een grote groep verveelde kinderen aan de kliniek.
- De verkiezingen brachten een hoop nerveuze Yalanhuitzers met zich mee.
- Het 10-jarig bestaan van de Clínica in Yalanhuitz werd gevierd gedurende 2 dagen: Toernooi voor alle dorpen , marimba, vele eetkraampjes, Rifa (tómbola) voor de vrouwen, avondactiviteiten en een dansfeest tot in de nacht.
- ...

Onze tijd hier kort stilaan en dan dragen we de fakkel over aan Ilse. Ilse wordt vanaf december de nieuwe medische verantwoordelijk/coördinator in Yalanhuitz. Ze was al eerder voor een half jaar aan het werk als vroedvrouw in de kliniek. We hopen op een goede overdracht en dan is het tijd voor afscheid..

Nog enkele foto's :

Tijdens de verkiezingen..

De schapen...

Gecensureerde foto van spelende kinderen voor de kliniek met het spel “Trek mijn kleren uit”. Wij deden bewust niet mee...

Nieuwe tigoschool en verzamelde stenen voor en de nieuwe "cancha"

De fiesta!!!

Vrijwilligsters en studenten geneeskunde: Kerstin, Julia en Christine schrijven hun ervaringen neer:

To give you an impression of the life in Yalanhuitz, we listed some typical contrasts of the village:

Sunshine – non-stop rain; loud announcements at 6a.m. – night silence at 8p.m.; patients waiting in front of the clinic – we waiting for patients; Flip flops – Rain boots; quiet mornings, when everybody works on the fields – busy evenings with loud noises out of one of the 7 churches; beautiful nature – thrown away chips bags everywhere; enjoying the refreshing water of the lagoon – days without running water; romantic candlelight evenings in the casa canela – counting new mosquito bites the morning after; enjoying hot tea on raining afternoons – enjoying cold coke out of the river on sunny days; plenty of fresh fruits and vegetables from the Ixquisis market on Sunday – Tortilla and beans from Wednesday on; healthy patients asking for vitamin pills – one patient with a deep infected injured leg having treated himself with a single penicillin shot from the shop; traditionally dressed woman – teens with cowboy boots and American sports T-shirts; no electricity – everybody talking on his cell phone; small children walking around with their “machete” – children inventing new games every day; prison – but no police; no beer in the shops – drunken men on Sundays; the happy face of a pregnant women while listening to the heartbeat of her unborn child for the first time – the not happy face of a man whose woman is pregnant for the 10th time.

We hope that you got a little bit of an impression what we experienced while reading this. We really had a great time the last 2 months and we could not imagine it any better. We learned a lot in the clinic and spending our free time with Nick and Lauranne was always lots of fun.

Ziezo, dat was weer het laatste nieuws uit het prachtige Pojom en Yalanhuitz. Hopelijk hebben jullie ervan genoten. Wij wensen jullie fijne wintermaanden toe; veel kadootjes, liefde en warmte tijdens de feestdagen en alvast een zeer gelukkig nieuwjaar! Wij gaan zeker ons best doen om het hier ook gezellig te maken onder een warme zon. En jullie horen ons terug in 2012!

Gegroet! Tot snel!
Nick en Lauranne
uit Yalanhuitz

Hasta la proxima!
het VEA team
uit Pojom

Wenst u deze nieuwsbrief niet langer te ontvangen, stuur dan een mailtje naar st.ceulemans@gmail.com. Tevens ideeën, suggesties en opmerkingen zijn welkom!

